Fransanın möhtəkirliyi göz önündədir

Qətlə yetirdikləri insanların kəllə sümüklərini eksponat kimi muzeylərində nümayiş etdirən fransızlar bizə "humanizm" dərsi keçmək istəyirlər

Paris meri Ann İdalqonun müşayiəti ilə Fransada yaşayan ermənilərin Qarabağa göndərmək istədikləri 10 maşından ibarət "humanitar yük" karvanı srağagün Laçın yolu ilə Xankəndiyə buraxılmadığı üçün geri qayıtdı.

Əslində, "humanitar yük"ün Laçın yolu ilə ərazilərimizə buraxılmayacağı bu işin təşkilatçılarına da, yükü müşayiət edənlərə də, həvəslə "humanitar yardım" gözləyənlərə də bəlli idi. Fransanın gerçək məqsədi Qarabağda yaşayan erməni icmasına yardım etmək də deyildi. Bu, "humanitar yardım" adı altında Fransanın ölkəmizə qarşı etdiyi növbəti fitnəkarlıq idi. Əgər Fransanın gerçək niyyəti "humanitar yardım" şousu düzəldib siyasi oyun oynamaq deyildirsə, Azərbaycan ərazisinə göndərilən yükün haradan getməli olduğunu əvvəlcədən ölkəmizlə razılaşdırmalı idi. Fransa ilə Azərbaycan arasında gediş-gəliş zamanı "viza" rejimi tətbiq olunduğundan yükü daşıyan avtomobil sürücülərinə və yükü müşayiət edən şəxslərə əvvəlcədən viza alınmalı idi. Beynəlxalq qanunlara uyğun olaraq, gətirilən yükə deklorasiya yazılıb, fitosanitar qaydada müayinə edilib sertifikatlaşdırılmalı idi. Amma bunların heç biri olmamışdır. Bunları etməyi "vacib bilməyən" Paris, Marsel, Strasburq kimi böyük Avropa şəhərlərinə rəhbərlik edən, beynəlxaq hüquqdan anlayışı olan vəzifəli şəxslərin sərhədlərimizə gəlməsi təəccüb doğurur.

Fransa Azərbaycanla ilk diplomatik münasibət quran ölkələrdəndir. Hər halda yükü müşayiət edən şəxslər də təhsil görmüş, siyasətdən müəyyən qədər anlayışı olan insanlardır. Sözsüz ki, onlar təmsil etdikləri ölkənin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıdığını, ölkəmizin federativ dövlət olmadığını, Azərbaycan ərazisində Naxçıvan istisna olmaqla hər hansı bir muxtar respublikanın mövcud olmadığından da xəbərdardılar. Məqsəd siyasi oyun oynamaq deyildirsə, "humanitar yük" gətirən avtomobillərin üstünə nə üçün "Artsax" yazılmış banerlər vurulurdu? Fransızlar Qarabağa "humanitar yardım" etmək niyyətinə düşən kimi nədən Fransanın "Le Figaro" jurnalının direktor müavini Jan-Kristof Buisson Azərbaycanın ərazisində "Artsax" adında hər hansı inzibati ərazi vahidi olmadığını bilə-bilə Paris, Marsel və Strasburq merlərinin müşayiəti ilə "Fransadan 10 ağır yük maşınından ibarət humanitar karvan avqustun 30-da Kornidzora - Ermənistan Artsaxının girişində yola düşəcək" yazırdı? Əslində, Fransaya yüklərin Xankəndiyə buraxılmaması daha çox sərf edirdi, nəinki "humanitar yardım"ın mənzilbaşına çatması. Əgər "humanitar yardım"dan siyasi məqsədlər üçün istifadə edilmirsə, fransızların niyyəti gerçək humanizm prinsiplərinə xidmət edirdisə, nədən "yardımsevər" fransızlar yükü Ağdam-Xankəndi marşrutu ilə ünvanına çatdırmaq istəmədilər. Bəlkə separatçı Ruben Vardanyanın yaratdığı qondarma "Qarabağ təhlükəsizlik və inkişaf cəbhəsi"nin silahlıları onların da yolunu bağlayıb Xankəndiyə buraxmayacaqdılar?

Onu da qeyd edək ki, Azərbaycan apardığı çevik siyasətlə Fransanın oynadığı "top"u əlindən almışdır. Xankəndiyə 40 ton un göndərən Azərbaycan Qızıl Aypara cəmiyyəti "aclıq", "çörək çatışmazlığı" deyib boğazını yırtanların bir həmlə ilə səsini batırmışdı. Fransızlar sərhədlərimizə yaxınlaşmamış boşuna oynadıqlarını hiss etməliydilər.

Davanın yardım davası olmadığını bilməyən yoxdur. Fransanın apardığı avantürist siyasət onun dünya siyasətindəki roluna, nüfuzuna zərbə vurub. Artıq Fransa Afrikadan sıxışdırılıb çıxardılır. Afrika xalqları öz azadlıqları uğrunda mübarizəyə başlayıblar. Nigerdən sonra Qabonda da çevriliş oldu. İndi Fransa Afrikada itirdiklərini Cənubi Qafqazda qazanmaq, yenidən Cənubi Qafqaz siyasətində mövqeyini bərpa etmək niyyətinə düşüb. Özü də necə? Riyakarlıqla, yalanla, siyasi təzyiq yolu ilə... Avqustun 24-də "Le Point" qəzetinə müsahibə verən Fransa Prezidenti Emmanuel Makron deyib ki, "Biz xüsusən də Laçın dəhlizi ətrafında qəbuledilməz humanitar vəziyyətlə üzləşirik. Fransanın rolu humanitar yardım üçün təzyiqi saxlamaqdır və biz bu istiqamətdə əlimizdən gələni edirik. Xüsusilə biz Qarabağa ərzaq, dərman çatdırmaq və bu bölgəyə sərbəst girişi təmin etmək üçün təşəbbüslərlə çıxış etməyə davam edirik. Bundan başqa, bu gün Ermənistanın öz sərhədləri də təhlükə altındadır".

Makron Ermənistanın sərhədlərinin təhlükədə olmadığını, Ermənistanın təcavüzkar dövlət olduğunu, vaxtilə Azərbaycan ərazilərini işğal edib, sərhədləri zorla dəyişmək istədiyini və Fransanın da problemin həllində guya "vasitəçi" olduğunu yaxşı bilir. Onu da bilir ki, onun prezidentlik etdiyi Fransanın da üzv olduğu BMT-nın Təhlükəsizlik Şurası Ermənistanın işğalçı olduğunu rəsmən qəbul edib. Makron bilir ki, Azərbaycan onun təzyiq göstərə biləcəyi ölkə deyil. Ermənistanla sərhəddə Laçın sərhəd nəzarət-buraxılış məntəqəsi də ona görə yaradılıb ki, kimsə istədiyi vaxt qanunsuz olaraq ərazilərimizə girib-çıxa bilməsin. İstədiyi budur ki, separatçılar "yükün" üstə "humanitar damğa"sı vurub Qarabağa silah-sursat keçirə bilməsinlər.

Yeri gəlmişkən, dünən Yerevanda olan Paris meri Ann İdalqo Meşəlidə soyqırımı törətmiş cinayətkar Vaqif Xaçaturyanın qızı ilə görüşüb ona "atasının tezliklə azadlığını həll edəcəyinə" söz verib. Xatırladaq ki, Avropa Məhkəməsi sülh və insanlıq əleyhinə cinayətləri törətməkdə təqsirləndirilən Vaqif Xaçaturyanla bağlı Ermənistanın müraciətini rədd edib. Əli yüzlərlə günahsız insanın qanına bulaşmış bir qatilin "azadlığını" Paris merinin necə təmin edəcəyi gülüş doğurur. Avropa mədəniyyətindən dəm vuran, beynəlxalq hüquqdan, insan haqlarından danışan, az qala özünü beynəlxalq arbitr rolunda təqdim etməyə çalışan bir Avropa ölkəsinin vətəndaşının bu cür populist çıxışı adamı heyrətləndirir. Ann İdalqodan istər-istəməz soruşmaq istəyirsən: sizin insan hüququ, insan azadlığı anlayışınız budurmu? Görünən odur ki, Emmanuel Makrondan sonrakı dövr üçün Fransadakı erməni lobbisi Fransa prezidentliyinə Ann İdalqonu gətirmək istəyir. Yoxsa "viza"sız sərhədlərimizə gəlib dirənən xanım sağa-sola belə populist vədlər verməzdi. Qarabağa gedə bilməyən, hətta "binokl"la da Xankəndini seyr etməyə "vaxtı" olmayan xanım merin "Qarabağda baş verənlər soyqırımına bənzəyir" deməsi bizi təəccübləndirməməlidir. Unutmayaq ki, bunu deyən müharibə zamanı öldürdükləri, qətlə yetirdikləri insanların kəllə sümüklərini eksponat kimi muzeylərində nümayiş etdirən, bizə "humanizm" dərsi keçmək istəyən bir xalqın nümayəndəsidir. Sözün bitdiyi yerdir. Görün kim kimə "humanizm" dərsi keçmək istəyir?

Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

Azərbaycan. - 2023.- 1 sentyabr.- S.5.